

دانشگاه هنر اصفهان

دانشکده مرمت

گروه مرمت بنا و بافت

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مرمت بنا و بافت های تاریخی

[نقد و بررسی مرمت شهری انجام یافته در محور توریستی ایچری شهر (باکو)]

بخش عملی: ارائه الگوی اصلاحی جهت ارتقای کیفیت بصری محیط

اساتید راهنما:

پروفسور جعفر قیاسی

مهندس احمد منتظر

استاد مشاور:

مهندس سعید خوش نیت

پژوهشگر:

جعفر کریم پور

دی ماه ۱۳۸۹

اظهارنامه دانشجو:

موضوع پایان نامه : نقد و بررسی مرمت شهری انجام یافته در محور توریستی ایچری شهر (باکو) و ارائه الگوی اصلاحی جهت ارتقای کیفیت بصری محیط

اساتید راهنما: پروفسور جعفر قیاسی. مهندس احمد منتظر

اینجانب جعفر کریم پور دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته مرمت بنا و بافت های تاریخی دانشکده مرمت دانشگاه هنر اصفهان به شماره دانشجویی ۸۷۱۱۲۰۳۱۰۵ گواهی می نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می باشد و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. به علاوه گواهی می نمایم که مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامه چارچوب مصوب دانشگاه هنر اصفهان را به طور کامل رعایت کرده ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه هنر اصفهان محفوظ است.

نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

دانشگاه هنر اصفهان

دانشکده مرمت

گروه مرمت بنا و بافت

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مرمت بنا و بافتهای تاریخی آقای جعفر کریم پور تحت عنوان:

انقد و بررسی مرمت شهری انجام یافته در محور توریستی ایچری شهر (باکو)

ارایه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای درجهی کارشناسی ارشد که در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با نمره.....درجه..... به تصویب نهایی رسید

در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه..... به تصویب نهایی رسید.

امضا ۱- استادان راهنمای پایان نامه، آقای دکتر قیاسی با مرتبه علمی استاد تمام

و آقای مهندس منتظر با مرتبه علمی استادیار

امضا ۲- استاد مشاور پایان نامه آقای مهندس خوش نیت با مرتبه علمی مربی

امضا ۳- استاد/استادان داور داخل گروه آقای دکتر..... با مرتبه علمی.....

امضا ۴- استاد/استادان داور خارج از گروه آقای دکتر..... با مرتبه علمی.....

مهر و امضای مدیر گروه

پیشگفتار:

بافت های تاریخی میراثی گرانقدر از هر شهر می باشند که بایستی به بهترین شکل ممکن حفظ شده و ارزش های آن به آیندگان انتقال داده شود. اما به علت تغییر و تحولات شهرها و شرایط زندگی، حفاظت صرف از بافت های شهری تاریخی و فراهم نیابردن شرایط مناسب تغییر و تحول نه تنها زمینه وقوع حوادث و مناسبت های مختلف را غیر ممکن می سازد بلکه مانعی جهت توسعه می گردد..

موضوع مرمت بافت های دارای ارزش های فرهنگی و تاریخی در جوامع مختلف، بسته به شرایط خاص عصر خود با دیدگاه و نگرش های مختلفی دنبال می گردد. در این میان برخی از این تجربیات ارزشمند بوده و آشنایی و فراگیری این تجربیات می تواند رهنمودهایی مناسبی در برخورد با این ثروت های فرهنگی باشند.

پژوهش حاضر با عنوان " نقد و بررسی مرمت شهری انجام یافته در محور توریستی ایچری شهر"، از چشم اندازی فراگیر به تحلیل تجربیات مرمتی و حفاظتی انجام گرفته در شهر باکو پرداخته است. از اینرو پژوهش روحیه ای نقادانه داشته و فارق از مرزبندی سیاسی کنونی و با رویه ای آزاد اندیشانه تجربیات موفق جامعه آذربایجان را مورد ارزیابی قرار داده است.

گفتنی است، در طی مسیر تحقیق با موانعی مواجه گشتیم که فرایند پژوهش را دشوارتر ساخت. مشکلاتی نظیر: نبود منابع فارسی در این زمینه، دشواری های سفر به شهر مورد نظر در کشوری دیگر، هزینه های بالای تحقیق و عدم همکاری برخی از نهادها و اداره جات در جمهوری آذربایجان به دلیل روابط نامناسب ایران در مجامع بین المللی، که روند انجام تحقیقات را مختل می ساخت.

در پایان برخود لازم می دانم مراتب سپاس و قدردانی خود را از مسوولین محترم دانشکده مرمت، همچنین اساتید بزرگوار و همه عزیزانی که در کلیه موارد انجام پژوهش به ما یاری رساندند اعلام نمایم.

سپاسگزاری:

دوستان و همکاران عزیزم:

دکتر جواد عبدالحسینی

مهندس سعید خوش نیت

ناصر هادی دهقان

بهرز توکلی

و...

و با تشکر از اساتید بزرگوار:

آقایان، پروفسور قیاسی، مهندس منتظر، مهندس حیدری، مهندس نسیم جعفری و مهندس کیانی که در روند انجام پژوهش، دلسوزانه، یارای ما بودند.

تقدیم به:

همسر عزیز و مهربانم

چکیده:

در جامعه امروزی که تکنولوژی به سرعت در حال پیشرفت است زندگی در بافت های تاریخی اهمیت خود را از دست می دهد و این در حالی است که بافت های تاریخی پتانسیل های بالایی در تبدیل شدن به مکان شهری با ارزش را دارند تجربه های جهانی مرمت شهری و زمینه های نظری آنها ، سرمایه های ارزنده جهت درک بهتر مسائل و ارائه راهکار برای حل مشکلات بافت های کهن به شمار می آیند.

در جوامع دیگر از جمله کشور آذربایجان ، مرکز تاریخی مکانی زنده و پویا، و جزوی لاینفک از شهر محسوب می شود. از اینرو آشنایی با شهرهای تاریخی و نحوه برخورد با آن در دیگر جوامع، بخصوص جوامعی که از لحاظ فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی شرایط نزدیک به کشور ما را دارند می تواند راهگشای مناسبی برخورد با مساله بافت های تاریخی کشورمان باشد.

باکوی کهن، موسوم به ایچری شهر، محدودده ای است درون حصار تاریخی (که در دل شهر مدرن قرار گرفته) و به دلیل داشتن آثار متنوع و ارزشمند جزو میراث جهانی آذربایجان می باشد.

به منظور حفاظت این بخش از باکو ، اقدامات موثری از اواخر قرن بیستم انجام گرفت در نهایت منجر به حفظ ارزش های شهر کهن، تجدید حیات مجدد شهری ارتقا بخشی کیفی محیط و همچنین ثبت جهانی شهر محصور باکو به همراه بنای قیز قالاسی و مجموعه شیروانشاهان در فهرست میراث جهانی گردید. اما به دنبال زلزله ای که در همان سالها در باکو رخ داد و نبود مدیریت شهری کارآمد در مقطعی از قرن حاضر، ساخت و سازهای نامتعارف و ناهمخوان با محیط تاریخی در حریم ایچری شهر انجام گرفت و موجب وارد گشتن خساراتی به شهر کهن باکو گردید.

پژوهش حاضر به شیوه توصیفی تحلیل در پی آنست تا پس از معرفی بافت تاریخی باکو، جنبه های مثبت روند حفاظتی و اقدامات اجرایی در زمینه مرمت شهری ، در این شهر مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهد تا علاوه بر معرفی ارزش های بافت های کهن شهری، و پتانسیل های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی آن ، زمینه های کاربست این تجربیات را در بافت های تاریخی کشور فراهم سازد. در پایان جهت بهبود کیفیت بصری محیط تاریخی و ارتقای ارزشهای زیبایی شناسانه شهر کهن باکو پیشنهاداتی ارائه می گردد.

فهرست مطالب

فصل اول: چارچوب نظری تحقیق..... ۱

۱-۱- بیان مسأله:..... ۲

۲-۱- پیشینه تحقیق:..... ۲

۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق:..... ۳

۴-۱- اهداف تحقیق:..... ۴

۵-۱- فرضیه و سؤالات کلیدی تحقیق:..... ۴

۶-۱- روش تحقیق از نظر روش و هدف:..... ۵

۱-۶-۱- روش یافته اندوزی (روش گردآوری داده ها)..... ۵

۱-۶-۲- روش تجزیه و تحلیل:..... ۵

۱-۶-۳- فرآیند تحقیق: (سیر اندیشه ای دستیابی به نتیجه تحقیق)..... ۵

۱-۷- بخش عملی پروژه ۶

فصل دوم: مفاهیم و مبانی نظری پژوهش..... ۷

۱-۲- مقدمه..... ۸

۲-۲- تعریف بافت..... ۸

۲-۲-۱- بافت تاریخی..... ۹

۲-۲-۲- ناحیه تاریخی..... ۹

۲-۳- مرمت شهری..... ۹

۲-۴- احیا..... ۹

۲-۴-۱- احیای کالبدی..... ۱۰

۲-۴-۲- احیای اقتصادی..... ۱۰

۲-۴-۳- احیای اجتماعی..... ۱۰

- ۶-۲ کیفیت بصری محیط ۱۰
- ۷-۲ مکان شهری ۱۱
- ۸-۲ تئوریهای برنامه ریزی مرمت ۱۱
- ۱-۸-۲ تئوری موزه ای ۱۱
- ۲-۸-۲ تئوری سلولی ۱۱
- ۳-۸-۲ تئوری ارگانیکی ۱۱
- ۹-۲ انواع مداخله ۱۲
- ۱-۹-۲ مداخله مدرن (نوگرایانه) ۱۲
- ۲-۹-۲ مداخله فرهنگ گرایانه ۱۲
- ۳-۹-۲ مداخله پست مدرن (فرانوغرایانه): ۱۲
- ۴-۹-۲ مداخله مردم گرایانه ۱۳
- ۱۰-۲ سیر تحول نظریات و دیدگاه های مرمتی ۱۳
- ۱۱-۲ تجارب جهانی مرمت شهری ۱۶
- ۱۲-۲ کشورهای توسعه یافته ۱۶
- ۱-۱۲-۲ انگلستان ۱۶
- ۲-۱۲-۲ ایتالیا: ۱۸
- ۳-۱۲-۲ فرانسه ۲۰
- ۱۳-۲ کشورهای در حال توسعه ۲۲
- ۱-۱۳-۲ مرمت شهری در فاس (مراکش) ۲۲
- ۲-۱۳-۲ طرح بازسازی و احیاء محله حفصیه تونس ۲۴
- ۱۴-۲ جمعبندی و تحلیل مبحث تجربیات جهانی مرمت شهری ۲۵
- فصل سوم: شناخت** ۲۷
- ۱-۳ مقدمه ۲۸

۲۸ (۲-۳) آذربایجان:
۲۸ (۱-۲-۳) موقعیت جغرافیایی
۲۸ (۲-۲-۳) حدود تاریخی آذربایجان:
۲۹ (۳-۳) معرفی اجمالی شهر باکو
۲۹ (۴-۳) نظام کالبدی
۲۹ (۱-۴-۳) بافت تاریخی باکو (شهر قدیم باکو)
۳۰ (۲-۴-۳) بافت میانی
۳۰ (۳-۴-۳) بافتهای شهری جدید
۳۰ (۵-۳) نظام عملکردی (فعالیت)
۳۰ (۶-۳) نظام حرکت (دسترسی)
۳۱ (۷-۳) نظام منظر شهری
۳۲ (۹-۳) تاریخچه باکو:
۳۴ (۱۰-۳) معرفی ایچری شهر:
۳۶ (۱۱-۳) محور توریستی تاریخی ایچری شهر:
۳۶ (۱-۱۱-۳) قیز قالاسی
۳۷ (۲-۱۱-۳) مجموعه شیرانشاهان
۳۸ (۱-۲-۱۱-۳) ساختمان های مجموعه
۴۱ (۳-۱۱-۳) مسجد جمعه:
۴۲ (۴-۱۱-۳) کاروانسرای بخارا (قرن ۱۴)
۴۳ (۵-۱۱-۳) کاروانسرای دو طبقه (قاسم بیگ):
۴۳ (۶-۱۱-۳) مسجد سید یحیی مرتضی (قرن ۱۷)
۴۴ (۷-۱۱-۳) کیچیک کاروانسرا
۴۴ (۸-۱۱-۳) مسجد محمد
۴۵ (۱۲-۳) آپارتمان های مسکونی:

.....	آپارتمانهای مسکونی در خیابان زینالی	۳-۱۲-۱	۴۵
.....	خانه مسکونی در خیابان زینالی:	۳-۱۲-۲	۴۵
.....	خانه مسکونی در خیابان زینالی	۳-۱۲-۳	۴۶
.....	آپارتمان های مسکونی خیابان آسف زینالی	۳-۱۲-۴	۴۶
.....	عمارت مسکونی روی دروازه شاماخی	۳-۱۲-۵	۴۷
.....	مسجد مدرسه	۳-۱۳	۴۷
.....	استحکامات شهر	۳-۱۴	۴۹
.....	دورازه شاماخی	۳-۱۴-۱	۵۰
.....	برج چهار گوش	۳-۱۴-۲	۵۱
.....	راسته تجارت	۳-۱۵	۵۲
.....	محلات ایجری شهر	۳-۱۶	۵۳
.....	ساختار محلات	۳-۱۷	۵۳
.....	سیستم آبرسانی	۳-۱۸	۵۴
.....	راههای زیرمینی	۳-۱۹	۵۴
.....	سبک معماری	۳-۲۰	۵۵
.....	عناصر و جزئیات معماری در نمای ساختمانهای منطقه	۳-۲۱	۵۷
.....	مصالح نمای ساختمانها	۳-۲۲	۵۹
.....	فصل چهارم: طرح ها و اقدامات مرمتی صورت گرفته		۶۰
.....	مقدمه	۴-۱	۶۱
.....	روند اقدامات	۴-۲	۶۱
.....	اقدامات و برنامه های حفاظتی انجام گرفته در ایجری شهر	۴-۲-۱	۶۲
.....	مروری بر طرح "باززننده سازی شهر قدیم باکو"	۴-۳	۶۲
.....	توجیه اقتصادی پروژه	۴-۳-۲	۶۶
.....	گزارش میشل مور در مورد ثبت جهانی شهر محصور باکو	۴-۴	۶۷
.....	رزرو جهت ثبت جهانی و مروری بر گزارش ثبت	۴-۵	۶۷

۶۸ جمع بندی و نتیجه گیری مباحث ذکر شده
۶۹ ثبت جهانی "شهر محصور باکو به همراه مجموعه شیروانشاهان و بنای قیز قالاسی" در فهرست میراث جهانی
۶۹ قرار گیری در فهرست میراث در خطر
۷۰ طرح های جامع
۷۲ طرح "منطقه بندی تیپولوژیکی ناحیه مرکزی باکو
۷۴ جمع بندی نتیجه گیری طرح منطقه بندی تیپولوژیکی ناحیه مرکزی باکو
۷۷ خارج گشتن ایچری شهر از فهرست میراث در خطر یونسکو
۷۷ جمع بندی و نتیجه گیری
۷۸ فصل پنجم: تحلیل
۷۹ (۱-۵) مقدمه
۷۹ (۲-۵) تئوری برنامه ریزی مرمت
۷۹ (۳-۵) روش مداخله
۸۰ (۴-۵) دیدگاه نظری حاکم
۸۱ (۵-۵) تاثیر طرح باززنده سازی بر محیط
۸۱ (۶-۵) سایر اقدامات
۸۳ (۷-۵) جمع بندی و نتیجه گیری
۸۴ (۸-۵) محورهای پیاده گردشگری
۸۷ (۹-۵) نورپردازی شهری:
۸۸ (۱۰-۵) طراحی ساحل دریا
۸۹ (۱۱-۵) تاثیر محور توریستی تاریخی ایچری شهر بر محیط
۸۹ (۱-۱۱-۵) اقتصادی
۹۰ (۲-۱۱-۵) فرهنگی- اجتماعی
۹۱ (۳-۱۱-۵) کالبدی فضایی
۹۱ (۱۲-۵) وضعیت کالبدی- فضایی ایچری شهر و حریم مربوطه
۹۲ (۱۳-۵) جمع بندی و نتیجه گیری

۹۳ معماری سازگار با محیط تاریخی (۱۴-۵)
۹۵ بنای مسکونی در خیابان کیچیک قالا (محور توریستی شماره ۳) (۱-۱۴-۵)
۹۶ ساختمان مهمانپذیر آلدشتات (۲-۱۴-۵)
۹۷ بنای مسکونی-تجاری در محور توریستی شماره ۱: (۳-۱۴-۵)
۹۷ آسیب شناسی (۱۵-۵)
۹۷ آسیب شناسی بصری (۱-۱۵-۵)
۱۰۱ جمع بندی (۱۶-۵)
۱۰۲ فصل نهم: جمع بندی و ارائه پیشنهادها
۱۰۳ مقدمه (۱-۶)
۱۰۳ فرضیه اول (۲-۶)
۱۰۳ فرضیه دوم (۳-۶)
۱۰۴ فرضیه سوم: (۴-۶)
۱۰۴ فرضیه چهارم: (۵-۶)
۱۰۶ فرضیه پنجم (۶-۶)
۱۰۸ نتیجه گیری و ارائه راهکارها (۷-۶)
۱۲۱ منابع و مآخذ
۱۲۴ پیوستها

فهرست جدول‌ها

- جدول شماره (۱-۲)، انواع مداخله در بافت‌های تاریخی از منظر مرمت شهری..... ۱۳
- جدول شماره (۲-۲) بررسی تجربیات مداخله در بافت‌های شهری در شهرهای مختلف اروپایی..... ۲۱
- جدول ۱-۶: آسیب شناسی بصری و آرایه الگوی اصلاحی شماره ۱..... ۱۱۰
- جدول ۲-۶: آسیب شناسی بصری و آرایه الگوی اصلاحی شماره ۲..... ۱۱۲
- جدول ۳-۶: آسیب شناسی بصری و آرایه الگوی اصلاحی شماره ۳..... ۱۱۴
- جدول ۴-۶: آسیب شناسی بصری و آرایه الگوی اصلاحی شماره ۴..... ۱۱۶
- جدول ۵-۶: آسیب شناسی بصری و آرایه الگوی اصلاحی شماره ۵..... ۱۱۸

فهرست شکل ها

- شکل ۲-۱: نقشه ناحیه تاریخی بولونیا..... ۱۹
- شکل ۳-۱: شکل گیری چشم انداز ایچری شهر..... ۳۱
- شکل ۳-۲: نقشه بافت تاریخی باکو (ایچری شهر)..... ۳۴
- شکل ۳-۳: پلان و مقطع برج قیز قالاسی (قلعه دختر) از آثار قرن هفتم باکو..... ۳۷
- شکل ۳-۴: کروکی سه بعدی از مجموعه شیروانشاهان..... ۳۸
- شکل ۳-۵: پلان و تصویر مسجد شیروانشاهان..... ۳۹
- شکل ۳-۶: پلان و تصاویر ترابه (مقبره) شیروانشاهان..... ۴۰
- شکل ۳-۷: پلان حمام شیروانشاهان..... ۴۰
- شکل ۳-۸: پلان و تصویر بنای مسکونی در خیابان زینالی..... ۴۵
- شکل ۳-۹: تصویر و پلان و مقطع بنای مسکونی در خیابان زینالی..... ۴۶
- شکل ۳-۱۰: موقعیت، پلان، تصویر و نمای بنای مسکونی در خیابان زینالی..... ۴۶
- شکل ۳-۱۱: سه بعدی رج دونجان..... ۵۱
- شکل ۳-۱۲: تصاویر پانوراما از بناهای راسته تجارت..... ۵۲
- شکل ۳-۱۳: مقطع -نمای بخشی از مجموعه شیروانشاهان..... ۵۵
- شکل ۳-۱۴: بنای مسکونی در خیابان زینالی ه سبک گوتیک و نیز..... ۵۶
- شکل ۳-۱۵: سادگی فرم، قاب بندی های سنگی، هندسه ساده و بالکن در نمای بناهای متاخر ایچری شهر..... ۵۶
- شکل ۳-۱۶: نمونه هایی از تیپولوژی دربهای ایچری شهر..... ۵۷
- شکل ۳-۱۷: نمونه هایی از تیپولوژی بازشوهای بناهای متاخرتر ایچری شهر..... ۵۷
- شکل ۵-۱-۵: رعایت اصل سلسله مراتب از شهر قدیم به جدید..... ۹۲
- شکل ۶-۱: موقعیت الگوی شماره ۱ در روی نقشه و نما..... ۱۱۰
- شکل ۶-۲: تصویر وضع موجود و الگوی اصلاحی ارائه شده ۱..... ۱۱۱
- شکل ۶-۳: موقعیت الگوی شماره ۲ در روی نقشه و نما..... ۱۱۲
- شکل ۶-۴: تصویر وضع موجود و الگوی اصلاحی ارائه شده ۲..... ۱۱۳
- شکل ۶-۵: موقعیت الگوی شماره ۳ در روی نقشه و نما..... ۱۱۴
- شکل ۶-۶: طرح اصلاحی ۳..... ۱۱۵

- شکل ۶-۷: موقعیت الگوی شماره ۴ در روی نقشه و نما..... ۱۱۶
- شکل ۶-۸: الگوی اصلاحی ۴..... ۱۱۷
- شکل ۶-۹: موقعیت الگوی شماره ۵ در روی نقشه و نما..... ۱۱۸
- شکل ۶-۱۰: الگوی اصلاحی ۵..... ۱۱۹
- شکل ۶-۱۱: طرح اصلاحی کلی..... ۱۲۰
- شکل ۶-۱۲: دید عمومی به ایچری شهر در سال ۱۸۷۲..... ۱۲۷

فهرست نقشه ها

- نقشه ۳-۱- موقعیت باکو در آذربایجان نسبت به جاده ابریشم..... ۲۸
- نقشه ۳-۲: ساختار شهری باکوی قدیم (ترسیم شده توسط مهندسین روسی)..... ۲۹
- نقشه ۳-۳- حرایم ناحیه تاریخی باکو..... ۲۹
- نقشه ۳-۴- استخوانبندی باکو تا سال ۱۹۱۸..... ۳۰
- نقشه ۳-۵: تصویر نقشه حصار و بافت تاریخی ایچری شهر ترسیم شده توسط مهندسین قرن ۱۹..... ۳۵
- نقشه ۳-۶: محورهای توریستی- تاریخی ایچری شهر..... ۳۶
- نقشه ۳-۷- سه بعدی و پلان دیوانخانه..... ۳۹
- نقشه ۳-۸: پلان، نما و مقطع مسجد جمعه سابق..... ۴۲
- نقشه ۳-۹: پلان موقعیت و پلان معماری کاروانسرای بخارا..... ۴۲
- نقشه ۳-۱۰: مقطع م پلان کاروانسرای قاسم بیگ..... ۴۳
- نقشه ۳-۱۱: پلان مسجد سید یحیی مرتضی..... ۴۳
- نقشه ۳-۱۳: ارزش گذاری آثار تاریخی در امتداد محور توریستی ایچری شهر..... ۴۸
- نقشه ۳-۱۴: موقعیت حصار فعلی و حصار تخریب شده..... ۴۹
- نقشه ۳-۱۵: نما و پلان دروازه قوشا قالا..... ۵۰
- نقشه ۳-۱۶: پلان و مقطع برج چهار گوش..... ۵۱
- نقشه ۳-۱۷: موقعیت دروازه سالیان نسبت به راسته تجارت..... ۵۱
- نقشه ۳-۱۸: نمونه هایی از میدانچه های محله ای در ایچری شهر..... ۵۳
- نقشه ۴-۱: مراحل مختلف مرمتی در ایچری شهر..... ۶۶
- نقشه ۴-۲: نقشه ثبت جهانی ایچری شهر و آثار آن..... ۶۹
- نقشه ۴-۳ طرح جامع شهر در سال ۱۹۲۴..... ۷۱
- نقشه ۴-۴ طرح جامع سال ۱۳۲۴ و دو مرکز طراحی شده توسط سئیمونوف و ایلیین،..... ۷۱

- نقشه ۴-۵: طرح جامع دهه ۸۰ و تقسیم شهر به ۹ منطقه..... ۷۲
- نقشه ۴-۶: طرح منطقه بندی تیپولوژیکی ناحیه تاریخی باکو برای ۱۱ منطقه مرکزی شهر..... ۷۶
- نقشه ۵-۱: طرح مخرب پیشنهادی توسط مهندسین روسی برای ایچری شهر..... ۸۲
- نقشه ۵-۲: - طرح حریم سبز ساحل دریا..... ۸۹
- نقشه ۵-۳: موقعیت بنای جدید سازگار با محیط تاریخی، (محور توریستی شماره ۳)،..... ۹۶
- نقشه ۶-۱: بناهای غیر مسکونی ایچری شهر..... ۱۲۵
- نقشه ۶-۲: پلان و جانمایی آثار شاخص ایچری شهر در نقشه شهری..... ۱۲۶